

Константин Македонский

Становище по тема:

Демографски предизвикателства – как да подготвим качествен човешки капитал при спазване правата на човека и основните свободи?

В условията на постоянно нарастващата международна конкуренция, сравнителните предимства на държавите все по-малко се определят от богатството на природните ресурси и относително евтината работна ръка, а все повече от наличието на техническа иновация и конкурентното използване на научните знания, това поставя качествено нови изисквания към процеса за формиране на човешки капитал.

При подготвянето на качествен човешки капитал трябва да се има предвид че най-вече равните възможности и равнопоставеност на пазара на труда, в образователната сфера, в здравеопазването, сигурността и в другите сфери на обществения живот, имат значителен положителен ефект върху крайният резултат при подготвянето на качествен човешки капитал и компенсират негативните ефекти от застаряването на населението и работната сила.

За постигане на качествен човешки капитал, който да отговоря на съвременните турбулентни изисквания на пазара на труда, необходимо е да бъдат отворени границите във всички социални и икономически сфери и да се създадат центрове за обмен на знанията. В България има достатъчно добра ресурсна база за подготвяне на качествен човешки капитал, но тези така наречени образователни ресурси не са разпределени равномерно между всички граждани, липсва комуникация помежду образователните звена, както и отсъства силна и стабилна връзка между – държавата, бизнеса и образованието.

За отстраняване на този дисбаланс в разпределението на образователните ресурси необходимо е използване на индивидуален подход, който ще предостави възможност за всеки индивид и в същото време ще е в корелация с правата и основните свободи на човека. Моделът за персонализирано обучение е много актуално в сегашното време, и България трябва да засили своето участие в изграждането на персонализираното обучение.

Терминът персонализирано обучение, или персонализация, се отнася до разнообразна гама от образователни програми, обучение, опит, инструктаж, подходи и стратегии, академично подпомагане, които са предназначени да отговорят на различни образователни нужди, интереси, стремежи, или културен произход на отделните хора. Персонализираното обучение, обикновено се разглежда като алтернатива на така нареченото явление «едно за всички» (едно училище за всички, един университет за всички, едни програми за всички и едно оценяване за всички). Персонализирано обучение се приближава до училищното образование, но учителите могат, например, да предоставят на всички ученици в даден курс с един и същи вид на преподаване, същите задачи, и същите оценки но с малка промяна или модификация от ученик на ученик в зависимост от индивидуалните потребности и интереси на учениците.

Персонализираното обучение е предназначено да улесни академичния успех на всеки ученик при първично определяне на нуждите от обучение, интересите и стремежите на отделните ученици, и след това предоставя обучение, което е персонализирано в голяма или по-малка степен за всеки ученик по отделно. За да бъде постигната тази цел, училища, учители, консултанти и други образователни специалисти трябва да използват широк спектър от образователни методи, които да създават силна връзка между интересите на всеки ученик и образователната програма, т.е. да насочват развитието на човека във времето спрямо неговите таланти, природни умения и интереси.

Тази програма е от голямо значение при подготвянето на качествен човешки капитал при спазване правата на човека и основните свободи, тъй като тя разглежда всеки човек индивидуално спрямо неговите потребности, следователно коефициента на качеството на човешкия капитал изграден с помощта на тази програма е много висок.

Освен използването на нови образователни програми, необходимо е да бъде засилено чувството за принадлежност към общата група на всеки индивид, да бъдат преодолені предразсъдъци, стереотипи, негативни социални представи, които внасят дисбаланс в общата структура на едно общество и имат негативни последици които влияят на качеството на човешкия капитал.

При подготвянето на качествен човешки капитал при спазване правата на човека и основните свободи трябва да бъдат поставени точни и конкретни цели за постигане, които ще бъдат разбираеми от всеки един участник в общественения процес. Самите цели и начините за постигане на тези цели трябва постоянно да се довеждат до знания на гражданите чрез средства за масова информация, в образователните програми, центрове за обмен на знанията и др.

В същото време, необходимо е да бъде засилен контролът върху оценяването на знанията и компетенциите на гражданите. Този контрол трябва да бъде стриктно регламентиран не само от държавата, но и от представители на бизнес средата.